एतेषु हि मृतेष्वद्य ये त्वया परिकीर्त्तिताः । येऽपि जीवन्ति ते सर्व्वे मृता इति मतिर्म्मम ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ यस्मिन्महास्त्राणि समर्पितानि चित्राणि शुभ्राणि चतुर्विधानि । दिव्यानि राजन् विहितानि चैव द्रोणेन वीरे द्विजसत्तमेन । १९५

महारथः कृतिमान् क्षिप्रहस्तो दृढायुधो दृढमुष्टिर्दृढेषुः । स वीर्य्यवान् द्रोणपुत्रस्तरस्वी व्यवस्थितो योद्धुकामस्त्वदर्थे ।

आनर्त्तवासी हृदिकात्मजोऽसौ महारथः सात्वतानां वरिष्ठः । स्वयं भोजः कृतवर्म्मा कृतास्त्रो व्यवस्थितो योद्धुकामस्त्वदर्थे ।

आत्तायनिः समरे दुःप्रकम्पः सेनाग्रणीः प्रथमस्तावकानां । यः स्वस्रीयान् पाण्डवेयान् विसृज्य सत्यां वाचं स्वाञ्चि कीर्षुस्तरस्वी ।

तेजो बंधं सूतपुत्रस्य संख्ये प्रतिश्रुत्याजातशत्रोः पुरस्तात् । दुराधर्षः शक्रसमानवीर्य्यः शल्यः स्थितो योद्धुकामस्त्वदर्थे ।

आजानीयैः सैन्धवैः पार्वतीयैर्नदीजकाम्बोजवनायुजैश्च । गान्धारराजः स्वबलेन युक्तो व्यवस्थितो योद्धुकामस्त्वदर्थे । २००

शारद्वतो गौतमश्चापि राजन् महाबाहुर्व्वाहुचित्रास्त्रयोधी । धनुश्चित्रं सुमहद्भारसांह व्यवस्थितो योद्धुकामस्त्वदर्थे ।

महारथः कैकयराजपुत्रः सदश्वयुक्तञ्च पताकिनञ्च । रथं समारुह्य कुरुप्रवीर व्यवस्थितो योद्धुकामस्त्वदर्थे ।

तथा सुतस्ते ज्वलनार्कवर्णं रथं समास्थाय कुरुप्रवीरः । व्यवस्थितः पुरुमित्रो नरेन्द्र व्यभ्रे सूर्य्यो भ्राजमानो यथा खे ।

दुर्य्योधनो नागकुलस्य मध्ये व्यवस्थितः सिंह इवावभासे । रथेन जाम्बूनदभूषणेन व्यवस्थितः समरे योत्स्यमानः ।

स राजमध्ये पुरुषप्रवीरो रराज जाम्बूनदचित्रवर्म्मा । पद्मप्रभो वह्निरिवाल्पधूमो मेघान्तरे सूर्य्य इव प्रकाशः । २०५

तथा सुषेणोऽप्यसिचर्म्मपाणिस्तवात्मजः सत्यसेनश्च वीरः । व्यवस्थितौ चित्रसेनेन सार्द्धं हृष्टात्मानौ समरे योद्धुकामौ ।

द्वौनिषेवौ भारतराजपुत्र उग्रायुधः क्षणभोजी सुदर्शः । जारासन्धिः प्रथमश्चादृढश्च चित्रायुधः श्रुतिवर्म्मा जयश्च ।

शलश्च सत्यव्रतदुःशलौ च व्यवस्थिताः सहसैन्या नराग्र्याः । कैतव्यानामधिपः शूरमानी रणे रणे शत्रुहा राजपुत्रः ।

रथी हयी नागपत्तिप्रयायी व्यवस्थितो योद्धुकामस्त्वदर्थे । वीरः श्रुतायुश्च धृतायुधश्च चित्राङ्गदश्चित्रसेनश्च वीरः ।

व्यवस्थिताः सहसैन्या नराग्र्याः प्रहारिणो मानिनः सत्यसन्धाः । कर्णात्मजः सत्यसन्धो महात्मा व्यवस्थितः समरे योद्धुकामः । २१०

तथापरौ कर्णसुतौ वरास्त्रौ व्यवस्थितौ लघुहस्तौ नरेन्द्र । महद्बलं दुर्भिदमल्पवीर्य्यैः समाश्रितौ योद्धुकामैस्त्वदर्थे ।

एतैश्च मुख्यैरपरैश्च राजन् योधप्रवीरैरमितप्रभावैः । व्यवस्थितौ नागकुलस्य मध्ये यथा महेन्द्रः कुरुराजो जयाय ।

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ आख्याता जीवमाना ये परेभ्योऽन्ये यथायथं । इतोदमवगच्छामि व्यक्तमर्थाभिपत्तितः ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं ब्रुवन्नेव तदा धृतराष्ट्रोऽम्बिकासुतः । हतप्रवीरं विद्रुतं किञ्चिच्छेषं स्वकं बलं ।

श्रुत्वा व्यामोहमागच्छच्छोकव्याकुलितेन्द्रियः । मुह्यमानोऽब्रवीच्चापि मुहूर्त्तं तिष्ठ सञ्जय । २१५

व्याकुलं मे मनस्तात श्रुत्वा सुमहदप्रियं । मनो मुह्यति चाङ्गानि न च शक्नोमि धारितुं ।

इत्येवमुक्त्वा वचनं धृतराष्ट्रोऽम्बिकासुतः । भ्रान्तचित्तस्ततः सोऽथ बभूव जगतीपतिः ।

इति श्रीमहाभारते कर्णपर्व्वणि सञ्जयवाक्ये सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥

॥ जनमेजय उवाच ॥ श्रुत्वा कर्णं हतं युद्धे पुत्रांश्चैवापलायिनः । नरेन्द्रः किञ्चिदास्वस्थो द्विजश्रेष्ठ किमब्रवीत्।